

Δευτέρα 03/03/2025

Εν Αρχή (2020)

ΕΝ ΑΡΧΗ - DASATSKISI

Σκηνοθεσία-Σενάριο : Ντέα Κουλουμπεγκασβίλι
Ηθοποιοί: Ία Σουκιτασβίλι, Ράτι Ονέλι,
Κάκια Κιντσουρασβίλι.

Φωτογραφία: Αρσένι Κατσατουράν

Μοντάζ: Ματιέ Ταππονιέ

Μουσική: Νίκολας Τζαάρ

Χώρα: Γεωργία, Γαλλία (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 125΄

Πρώτη προβολή: ώρα 7.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: ώρα 9.30 μ.μ.

Διακρίσεις: 12 Βραβεία και 16 υποψηφιότητες Mannheim-Heidelberg International Filmfestival 2020, Βραβείο Διεθνούς επιτροπής San Sebastián International Film Festival 2020, 4 Βραβεία, στη σκηνοθετή, στην ηθοποιού, στο σενάριο και στην ταινία.

Singapore International Film Festival 2020, Βραβείο σκηνοθεσίας.

Toronto International Film Festival 2020, Βραβείο FIPRESCI.

Trieste Film Festival 2021, Βραβείο καλύτερης ταινίας.

Adelaide Film Festiva 2020, Βραβείο καλύτερης διεθνούς ταινίας.

Crossing Europe Filmfestival 2021, Βραβείο καλύτερης ταινίας μυθοπλασίας.

Auteur Film Festival, Serbia 2020, Βραβείο σκηνοθεσίας.

East-West: Golden Arch International Film Awards 2021, Βραβείο ντεμπούτου σκηνοθεσίας.

Πρωτοπορία από Γεωργία!

Αυστηρή πλανοθεσία, αποστασιοποιημένη ματιά, απωθημένα συναισθήματα. Ένα γυναικείο πορτραίτο γεμάτο πανάκριβα μυστικά και μια υπερβατική εξομολόγηση ενός αναπόδραστου υπαρξιακού αδιεξόδου.

Η μεγάλη έκπληξη του πρόσφατου (2024) φεστιβάλ Βενετίας, ήταν το σοκαριστικό **“April”** της 38χρονης Γεωργιανής Ντέα Κουλουμπεγκασβίλι. Ένα δράμα πάνω στα ηθικά διλήμματα μιας μοναχικής γιατρού, εγκλωβισμένης σε μια βίαιη συνθήκη κάτω από μια φιλήσυχη, ευνομούμενη κοινωνική επιφάνεια. Μια πιο ώριμη και τολμηρότερη επαναπροσέγγιση του ίδιου κινηματογραφικού σύμπαντος της πρώτης ταινίας της, «Εν αρχή».

Η ταινία «Εν αρχή» πριν τέσσερα χρόνια είχε προκαλέσει φεστιβαλικό πάταγο, **μεγάλη νικήτρια (με τέσσερα κορυφαία βραβεία) του φεστιβάλ Σαν Σεμπαστιάν και άτυπη επιλογή για το διαγωνιστικό τμήμα του φεστιβάλ Καννών**, το οποίο τελικά δεν διεξήχθη λόγω πανδημίας.

Άλλη μια αποφασισμένη για την πορεία της στη ζωή γυναίκα βρίσκεται και εδώ στο κέντρο του κάδρου. **Η Γιάνα είναι η υπάκουη σύζυγος του επικεφαλής της κοινότητας των Μαρτύρων του Ιεχωβά σε ένα ορεινό χωριό της Γεωργίας.** Εν ώρα λειτουργίας, η εκκλησία τους δέχεται επίθεση από φανατικούς ορθόδοξους χριστιανούς, κάτι που αναστατώνει την τοπική κοινωνία. Ανακρίσεις ξεκινούν, ερωτήματα αρχίζουν να εγείρονται, αμφιβολίες γεννιούνται και η Γιάνα, στο επίκεντρο όλης αυτής της αναταραχής, αρχίζει να καταρρέει, καθώς προσπαθεί να εκλογι-

κεύσει τις πραγματικές της επιθυμίες.

Ο παραγωγός της ταινίας **Κάρλος Ρεϊγάδας** ("Jaron") και ο λοξός ρεαλισμός του είναι μια από τις αναφορές της σπουδαγμένης στις ΗΠΑ Κουλουμπεγκασβίλι, η οποία ενσωματώνει στις χαλαρές τεχνικές του **ντοκιμαντέρ παρατήρησης** την αυστηρή πλανοθεσία και την αποστασιοποιημένη ματιά του **Μίκαελ Χάνεκε**. Όπως ο Αυστριακός αυτεγ, έτσι κι εκείνη προσεγγίζει από μακριά έναν τακτοποιημένο φαινομενικά μικρόκοσμο και ένα συμβιβασμένο με τις αρχές του (εδώ η θρησκευτική πίστη) θηλυκό χαρακτήρα, τα απωθημένα συναισθήματα του οποίου εξεγείρονται. Τι χώρος, όμως, υπάρχει για την υγιή έκφρασή τους; **Και ποιο είναι το τίμημα που απαιτεί η συνειδητοποίηση αυτής της νέας, απελευθερωτικής πραγματικότητας;** Το "Εν Αρχή", γυναικείο πορτραίτο γεμάτο αναπόκριβα μουσικά και υπερβατική εξομολόγηση ενός αναπόδραστον υπαρξιακού αδιεξόδου, θέτει ερωτήματα που δεν δέχονται ανώδυνες απαντήσεις.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Πριν από το «April», αυτό ήταν το ντεμπούτο της Ντέα Κουλουμπεγκασβίλι το 2020, με παραγωγό τον Κάρλος Ρεϊγάδας.

Η Γιάνα ήταν ηθοποιός του θεάτρου. Είχε όνειρα για τη ζωή της, όπως είχε κι ανησυχίες. Σήμερα, είναι η πιστή σύζυγος του ηγέτη μίας κοινότητας των Μαρτύρων του Ιεχωβά σε μία απομονωμένη επαρχιακή πόλη της Γεωργίας. Μεγαλωμένη σ' ένα σπίτι όπου η απουσία του πατέρα και η συνεχής θυματοποίηση της μητέρας την είχε σημαδέψει, κουβαλάει το τραύμα της απόρριψης και της πιθανής εγκατάλειψης. Για αυτό έχει παραδώσει τη δύναμη στον άντρα της, παρόλο που η ζωή τους στο περιθώριο της επαρχιακής κοινωνίας δεν είναι ούτε απλή, ούτε εύκολη: δέχονται συνεχείς επιθέσεις από ομάδες φανατικών Χριστιανών Ορθόδοξων που δεν τους θέλουν εκεί. Η βία είναι συνεχώς παρούσα στη ζωή τους, αλλά και στις αναγνώσεις των ιερών παραβολών που η Γιάνα διδάσκει τα παιδιά, προετοιμάζοντάς τα για τη βάπτισή τους. Είναι τελικά ο Θεός μία φιλεύσπλαχνη φιγούρα, που αγαπάει και προστατεύει; Ή ένας τιμωρός που απειλεί και καταστρέφει; Η Γιάνα βασανίζεται για τις απαντήσεις κι η εσωτερική δυσφορία της μεγαλώνει...

Τέσσερα χρόνια πριν από το «April», το δυνατό δράμα που φέτος σόκαρε κοινό και κριτικούς και κέρδισε το Ειδικό Βραβείο της Επιτροπής στο φεστιβάλ της Βενετίας, η Γεωργιανή Ντέα Κουλουμπεγκασβίλι είχε κάνει το σκηνοθετικό ντεμπούτο της με αυτήν εδώ την ταινία στο Σαν Σεμπαστιάν. Και είχε φύγει με **4 βραβεία** -ταινίας, σεναρίου, σκηνοθεσίας, και Α' γυναικείου ρόλου για την συγκλονιστική Ια Σουκιτασβίλι.

Με παραγωγό τον Μεξικανό σκηνοθέτη Κάρλος Ρεϊγάδας (κι αυτό λέει πολλά για την συγγένεια του σινεμά τους), αλλά και επιρροές από τον Αντρέι Ταρκόφσκι, μέχρι τον Μίκαελ Χάνεκε, η Κουλουμπεγκασβίλι χτίζει ένα δικό της σύμπαν που παίζει με την αυστηρότητα που πλαισιώνει την πραγματικότητα και τη δύναμη των φυσικών τοπίων σε αντιπαράθεση με την φαντασίωση των θρησκευτικών συμβολισμών.

Η κάμερά της είναι στημένη από απόσταση, ακίνητη. Τα κάδρα της γεωμετρικά, στατικά. Ανθρώποι μπαίνουν σ' αυτά και τοποθετούνται, ή βγαίνουν από αυτά και απλώς ακούγονται. Ή δεν τους βλέπεις ποτέ - όπως στην πρώτη σκηνή που την ώρα του απογευματινού εκκλησιασμού της κοινότητας, η πόρτα

ανοίγει αριστερά της εικόνας και κάποιοι ρίχνουν μολότωφ και βάζουν φωτιά στον ναό σκορπώντας τρόμο. Δεν ξέρεις ποιοι είναι - μήπως ο Θεός ο ίδιος, που τους δοκιμάζει; Ή ο διάβολος που τους περιπαίζει, τους εξευτελίζει; Ο «κακός» της ιστορίας πάντως εμφανίζεται κι εξαφανίζεται από την ταινία, από τη ζωή της Γιάνα, με έναν σκηνοθετικό χειρισμό που δίνει μια διάσταση, τόσο κυριολεκτική, όσο και μεταφυσική.

Ο τρόπος που η Κουλουμπεγκασβίλι κινηματογραφεί τη φύση ακροβατεί ανάμεσα στον Παράδεισο και την Κόλαση. Ενα λιβάδι, ένα ρυάκι, η μάνα Γη στην τελευταία σκηνή της ταινίας μολιάζονται με συμβολισμούς που ξεπερνούν την φυσική τους υπόσταση, αναλογούν στη ζωή και το θάνατο, την πίστη και την απιστία, την υπόσχεση της Γη της Επαγγελίας ή την απειλή της αιώνιας τιμωρίας. Εκεί διαφαίνονται οι επιρροές του Ταρκόφσκι, όμως οι αιφνίδιες σοκαριστικές στιγμές που διακόπτουν την ψυχία παραπέμπουν στην κλινική, αποστειρωμένη βία του Χάνεκε (ακόμα και του Λάνθιμου).

Ο πλούσιος ήχος, ο σύνθετος, μελετημένος σχεδιασμός του sound design, λείπει επίσης πολλά - χωρίς να λείπει τίποτα. Όπως κανείς δεν μπορεί να πει τίποτα και στη Γιάνα - ο Θεός δεν απαντάει στις μύχιες ερωτήσεις που βασανίζουν την ψυχή και την πίστη. Κι αυτό ίσως να είναι η πιο σκληρή, η πιο επώδυνη δοκιμασία που σου υποβάλει. Να μην έχεις ξεκάθαρους απαντήσεις μπροστά στα εγκλήματα αυτού του κόσμου.

Η Γιάνα τυραννείται, σωματικά και ψυχικά, αλλά κυρίως σιωπηλά. Η καταπληκτική Ια Σουκιτασβίλι την ερμηνεύει πειθαρχημένα, ελλειπτικά, αλλά όχι ανέκφραστα. Δεν θέλει -και δεν μπορεί- η ηρωίδα της να εκφράσει το τραύμα που κουβαλάει. Στωικά γίνεται μάρτυρας - κατά τας γραφάς. Εν αρχή ην ο λόγος και Θεός ην ο λόγος.

Μόνο που ο άνθρωπος είναι ικανός για την μεγαλύτερη καλοσύνη και τη χειρότερη αμαρτία. Κι αυτό η Κουλουμπεγκασβίλι θα μας επιτρέψει να το αποφασίσουμε μόνοι μας, κλείνοντας με έναν πολύ συγκεκριμένο τρόπο την ταινία της. Είναι ένα τέλος, ή μια αρχή;

ΠΟΛΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

Υπόδειγμα πρωτοπορίας. Σε ορεινό χωριό της Γεωργίας, η τοπική, απομονωμένη κοινότητα Ιεχωβάδων δέχεται επίθεση από μια ομάδα φανατικών ορθόδοξων χριστιανών. Η Γιάνα, σύζυγος του ηγέτη της κοινότητας, βρίσκεται ξαφνικά στο επίκεντρο αυτής της σύγκρουσης. Από τη μια ένας αστυνομικός από την Τιφλίδα την επισκέπτεται και σχεδόν την βιάζει. Όμως κι εκείνη δεν αντιδρά, μάλλον τον θέλει. Και από την άλλη ο σύζυγός της όταν το μαθαίνει μάλλον το κουκουλώνει—πρωτοπορία από Γεωργία! (danikas)

DEA KULUMBEGASHVILI

Σκηνοθέτης και σεναριογράφος, γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Γεωργία. Σπούδασε σκηνοθεσία στο Columbia University School of the Arts and media studies στη Νέα Υόρκη. Η πρώτη μικρού μήκους ταινία της Invisible Spaces ήταν υποψήφια για Χρυσό Φοίνικα στο Φεστιβάλ Καννών το 2014. Το ίδιο φιλμ ήταν το πρώτο από την ανεξάρτητη Γεωργία που συμμετείχε στο φεστιβάλ. Για τις ταινίες της έχει κερδίσει 19 Βραβεία και 42 υποψηφιότητες. **Φιλμογραφία:** April (2024), Εν αρχή (2020), Léthé (Short 2016), Ukhilavi sivrseebi (Short 2014), Shkola v Novom Svete (TV Mini Series 2013).